

Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция:

Министерство на околната среда и водите

Нормативен акт:

Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с Постановление № 201 на Министерския съвет от 2007 г. (Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007г., изм. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2010г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.3 от 5 Януари 2018г.) (Наредбата за ОС)

Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет

Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:

.....

Лице за контакт:

Мирослав Калугеров

Телефон и ел. поща:

02/9406158; m.kalugеров@moev.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Необходимост да се подобри прилагането на законодателството по опазване на природата, като се адресират коментари на Европейската комисия във връзка с процедура за нарушение № 2008/4461 “

1.1.Срещу Република България е стартирана процедура за нарушение №.2008/4461 по описа на Европейската комисия (ЕК), свързана с практиката на Република България за разрешаване на икономически дейности в места от Натура 2000, която не е в съответствие със задълженията по член 6, параграф 3, във връзка с член 7 от Директива 92/43/ЕИО относно опазването на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (по-долу само „Директивата за местообитанията“ или „Директивата“).

В Мотивираното становище по процедурата за нарушение ЕК твърди, че „във връзка с това, че общо и системно не гарантира, че нейните органи подлагат планове или проекти, които не са непосредствено свързани с управлението на местата от Натура 2000 или не са необходими за тях, но които поотделно или във взаимодействие с други планове и проекти могат да окажат значително влияние, на оценка за съвместимост и, в светлината на заключенията от тази оценка, одобряват планове или проекти само след като са се уверили, че те няма да окажат

неблагоприятно въздействие върху целостта на съответните места, Република България не е изпълнила задълженията си съгласно член 6 параграф 3 във връзка с чл. 7 от Директива 92/43/ЕС.“. От ЕК са изложени твърдения, че България не успява да гарантира изпълнението на изискванията на чл. 6, ал. 3 от Директивата, т.к. в много случаи не се извършва кумулативна оценка, а в други случаи кумулативните въздействия се изключват чрез обикновена декартация, без да се посочват други разрешения, издадени за същата защитена зона от Натура 2000, не се отчитат достатъчно добре наличието на приоритетни местообитания, както и заплахите, посочени в стандартните формуляри за данни (СФД).

В отговора на Мотивираното становище Република България потвърди, че ще продължи да полага усилия чрез законодателството и неговото прилагане за изпълнение на целите на мрежата Натура 2000, както и същото да е в съответствие с разпоредбите и изискванията на Директивата за местообитанията. В този смисъл България се ангажира да изпълни допълнителни мерки за подобряване прилагането на законодателството, чрез изменение и допълнение на Наредбата за ОС.

1.2. В хода на консултациите със службите на ЕК във връзка с процедурата за нарушение, българската страна даде разяснения относно възможността за адресиране на твърденията за нарушения в рамките на съществуващото законодателство, чрез промяна на работните процеси на базата на нови методически насоки и указания към компетентните органи, отговорни за прилагане на Наредбата за ОС. Този подход не беше възприет от службите на ЕК. В тази връзка, проблемът не може да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. Освен това се налага промяна в правомощията на министъра на околната среда и водите, което е възможно единствено чрез нормативна промяна.

1.3. Действащата нормативна рамка не може да реши посочения проблем във връзка с мотивите по т. 1.2.

1.4. Необходимата нормативна промяна касае само Наредбата за ОС, тъй като отправените коментари на ЕК са по отношение на подобряване прилагането на член 6, параграф 3, във връзка с член 7 от Директивата за местообитанията, които основно са транспонирани със Наредбата за ОС чрез предвидените в нея процедури.

1.5. Не са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1 „Да бъде усъвършенствана нормативната уредба чрез прецизиране на отделни разпоредби и допълнения с оглед подобряване прилагането на изискванията на чл. 6, ал. 3 от Директива 92/43/ЕИО относно опазването на естествените местообитания и на дивата флора и фауна “

С проекта на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за ОС ще бъдат направени следните основни промени:

Плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения или техни изменения или разширения извън обхвата на глава шеста от ЗООС, които не попадат в границите на защитени зони и са свързани с промяна на начина на трайно ползване на ливади, пасища и мери или с

промяна на предназначението на земеделски земи и горски територии ще се подлагат задължително на процедура по оценка за съвместимост по реда на глава втора от наредбата.

Процедурата по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС ще се извършва въз основа на подробен чек-лист с описание на етапите, подходите и критериите за извършване на процедурата, което ще гарантира по-прецизното ѝ прилагане.

Ще се прецизират и ще се добавят хипотези, при които министърът на околната среда и водите е компетентен орган за издаване на административни актове по реда на наредбата.

Критериите по чл. 16 от Наредбата за ОС ще се допълнят с оглед по-прецизно определяне на вероятността от значително отрицателно въздействие върху защитените зони въз основа на подробен чек-лист с критериите за извършване на преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони, с което наличието на приоритетни местообитания, както и заплахите, посочени в СФД ще се отчитат по-прецизно.

С планираните изменения и допълнения ще се осигури отчитането на кумулативния ефект да бъде ясно документирано.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Компетентните органи по прилагане на предвидените в Наредбата за ОС процедури – министъра на околната среда и водите, както и директорите на петнадесетте Регионални инспекции по околната среда и водите;

2. Възложителите на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения. Точният брой на възложителите не може да се определи, тъй като зависи от техните бъдещи намерения и инициатива;

3. Широката общественост, която е заинтересована от това одобряването на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които ще се реализират на територията на Република България, да не водят до значителни отрицателни въздействия върху предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: Необходимост да се подобри прилагането на законодателството по опазване на природата, като се адресират коментари на Европейската комисия във връзка с процедура за нарушение № 2008/4461

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Ако не бъдат предприети действия за изменение на Наредбата за ОС няма да се подобри прилагането на законодателството, съответно няма да се адресират коментари на Европейската комисия във връзка с процедура за нарушение № 2008/4461, което поражда риск процедурата по нарушение да премине към съдебна фаза.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Съществува риск в определени случаи да не бъдат идентифицирани възможни отрицателни въздействия върху предмета и целите на опазване на защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“. Освен това в случай, че процедура за нарушение № 2008/4461 се придвижи в съдебна фаза и се стигне до осъдително решение срещу България, могат да настъпят финансови и репутационни щети за страната.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Без промяна

Административна тежест:

Без промяна

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Изменение и допълнение на Наредбата за ОС“:

Описание:

С проекта на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за ОС ще бъдат направени следните основни промени:

Плановете, програмите, проектите и инвестиционните предложения или техни изменения или разширения извън обхвата на глава шеста от ЗООС, които не попадат в границите на защитени зони и са свързани с промяна на начина на трайно ползване на ливади, пасища и мери или с промяна на предназначението на земеделски земи и горски територии ще се подлагат задължително на процедура по оценка за съвместимост по реда на глава втора от наредбата.

Процедурата по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС ще се извършва въз основа на подробен чек-лист с описание на етапите, подходите и критериите за извършване на процедурата, което ще гарантира по-прецизното ѝ прилагане.

Ще се прецизират и ще се добавят хипотези, при които министърът на околната среда и водите е компетентен орган за издаване на административни актове по реда на наредбата.

Критериите по чл. 16 от Наредбата за ОС ще се допълнят с оглед по-прецизно определяне на вероятността от значително отрицателно въздействие върху защитените зони въз основа на подробен чек-лист с критериите за извършване на преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони, с което наличието на приоритетни местообитания, както и заплахите, посочени в СФД ще се отчитат по-прецизно.

С планираните изменения и допълнения ще се осигури отчитането на кумулативния ефект да бъде ясно документирано.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Измененията и допълненията на Наредбата за ОС ще позволят в хода на извършване на предвидените с нея превантивни процедури да се идентифицират и оценят по-прецизно възможните отрицателни въздействия върху предмета и целите на опазване на защитените зони от

екологичната мрежа „Натура 2000“. Това от своя страна има пряк положителен екологичен и социален ефект и дава правна сигурност на възложителите, че техните планове, програми, проекти и инвестиционни предложения ще бъдат изпълнявани в пълно съответствие с действащите национални и европейски норми.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Без промяна спрямо сегашната ситуация

Административна тежест:

Без промяна спрямо сегашната ситуация

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	Вариант 2 „Изменение и допълнение на Наредбата за ОС“
Ефективност	Цел 1: Да бъде усъвършенствана нормативната уредба...	3) ниска	1) висока
Ефикасност	Цел 1: Да бъде усъвършенствана нормативната уредба...	3) ниска	1) висока
Съгласуваност	Цел 1: Да бъде усъвършенствана нормативната уредба...	3) ниска	1) висока

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите: ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степенята, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степенята, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Изменение и допълнение на Наредбата за ОС“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен, удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП
- Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- Проведени са консултации

.....
.....
.....

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

- Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

.....
.....
.....

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

- Да
- Не

Въвеждат се само процедурни промени за по-прецизно прилагане на разпоредби от Директивата за местообитанията, а не се прави транспониране на европейско законодателство

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

- Да
- Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Няма

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Няма

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Мирослав Калугеров, директор на дирекция „Национална служба за защита на природата

Дата: 28.04.2021

Подпис: